

## **Nařízení Státní veterinární správy**

Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Olomoucký kraj, (dále také „KVS Olomouc“), jako místně a věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 47 odst. 4 a odst. 8 a § 49 odst. 1 písm. c) zák. č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále také „veterinární zákon“), v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a odst. 3 veterinárního zákona a § 15 veterinárního zákona **nařizuje** tato

### **mimořádná veterinární opatření k prevenci a tlumení nebezpečné nákazy – varroázy včel**

#### **Čl. 1.**

##### **Základní ustanovení**

Toto nařízení je závazné pro všechny chovatele včel na území Olomouckého kraje bez ohledu na jejich organizovanost v Českém svazu včelařů (dále jen ČSV) nebo jiné organizaci. Mimořádná veterinární opatření se nařizují na základě výsledků laboratorního vyšetření směsných vzorků zimní měli od včelstev v r. 2013 a zhodnocení nákazové situace v chovech včel, chovaných na území Olomouckého kraje a z důvodu zabránění šíření nebezpečné nákazy – varroázy včel na území Olomouckého kraje, ve snaze o snížení výskytu původce této nákazy - roztočů *Varroa destructor* v chovech včel a současně o zamezení tvorby resistance na používaná léčiva.

V r. 2013 byla vyšetřena zimní měl z 3.427 stanovišť v Olomouckém kraji, z toho bylo zjištěno 303 pozitivních stanovišť včelstev, tedy ohnisek nákazy, což představuje 8,84 % z celkového počtu stanovišť a v nich 1717 včelstev, což představuje 5,06 % z celkového počtu včelstev. Nevznikl tudíž důvod k nařízení plošného léčebného ošetření všech včelstev v celém kraji.

#### **Čl. 2.**

##### **Poučení o nákaze**

Varroáza včel je nebezpečná nákaza, způsobená roztočem *Varroa destructor*. Roztoč napadá včelí plod, nejčastěji trubčí, na kterém se rozmnožuje a dále i dospělé včely. Nákaza se šíří nakaženými trubci, včelami, roji neznámého původu, divokými včelstvy a loupeží zdravých včelstev ve včelstvech nemocných. Roztoč může být přenašečem jiných, závažných virových, bakteriálních a plísňových onemocnění včel a včelího plodu. Neléčená nákaza může způsobit úhyny postižených včelstev. Preventivními opatřeními jsou zejména pravidelné sledování populace roztočů, zejména v měsících dubnu, květnu a podletí, při zjištění vysokých počtů roztočů musí následovat neprodlené vyšetření včelstev chovatelem včel a jejich léčebné ošetření, provádění léčebných ošetření pokud možno ve stejnou dobu (v co nejkratším časovém rozmezí) na souvisejících stanovištích, provádění vhodných protirojových opatření (zakládání stavebních rámků, zebrování, tvorba oddělků). Vyvarování se zásahů a úkonů,

kteří by mohly navodit loupeživost mezi včelstvy – pokles zásob pod 10 kg po vytáčení, opožděné zakrmení po posledním vytočení medu, držení slabých včelstev. Nepřekračování úživné kapacity lokalit vysokou koncentrací včelstev a usilování o rovnoměrné rozmístění stanovišť v krajině, zejména při kočování. Provádění vhodných chovatelských opatření jako pravidelná obnova včelího díla, odstraňování zavíčkovaného trubčího plodu na stavebních rámcích, omezování plodování na podzim, odstraňování plodu ze včelstev v době podzimního, léčebného ošetření.

### Čl.3.

#### Vymezení ohniska nákazy a léčebná opatření

**Ohnisky nákazy se vymezují stanoviště včelstev, kde byl při laboratorním vyšetření odebraných vzorků zjištěn pozitivní nález roztoče *Varroa destructor*.** Pozitivním nálezem varroázy včel se rozumí nález nad 3 roztoče *Varroa destructor* v průměru na jedno včelstvo v laboratorně vyšetřeném směsném vzorku zimní měli od včelstev jednoho chovatele umístěných na jednom stanovišti,

#### a proto se nařizuje

chovatelům včel na území Olomouckého kraje,

- a) v ohniscích nákazy
- b) kteří nesplnili mimořádná veterinární opatření, nařízená v Čl. 2 až 4 Nařízení KVS Olomouc ze dne 19.9.2012 pod č.j. SVS/2012/019496-M:
  1. provedení předjarního ošetření zavíčkovaného plodu **nátěrem** vodní emulze přípravku **M – 1 AER 240 mg/ml**, spojené s fumigací **Varidolem FUM 125 mg/ml**. Zajištění provedení ošetření svých včelstev je povinností chovatele včel. Ošetření včelstev se nařizuje provést buď osobou odborně způsobilou k potřebnému výkonu, nebo veterinárním lékařem za přítomnosti chovatele, v souladu s návodem k použití stanoveným výrobcem daného prostředku. Alternativní ošetření včelstev k výše uvedeným veterinárním přípravkům je ošetření včelstev pomocí k tomuto účelu registrovaných přípravků s účinnou látkou kyselinou mravenčí (dále jen kyselina mravenčí) v délce expozice jednoho vývojového cyklu roztoče *Varroa destructor*, tj. 9 až 12 dnů.

Ve snůškovém období se připouští pouze tepelné metody a odstraňování zavíčkovaného trubčího plodu na stavebních rámcích, nebo je možno použít v obdobích po vytočení medu kyselinou mravenčí, zejména u včelstev, u kterých je zjištěn zvýšený výskyt roztočů na trubčím plodu, v přirozeném spadu, nebo u kterých se vyskytuje zvápenatění plodu nebo nose móza. **Přípravky povolené k používání v režimu ekologického zemědělství může použít i chovatel včel ve standardním, tedy „neekologickém“ chovu,**
  2. vést řádnou evidenci o ošetření včelstev s daty léčby, názvem použitého léčebného přípravku, záznamy o provedených ošetřeních včelstev uchovávat po dobu nejméně jednoho roku a na požádání je předkládat úřednímu veterinárnímu lékaři,
  3. provést jarní ošetření včelstev **nejpozději do 15.4.2013. Do ukončení odběru medu se další použití syntetických chemických přípravků k ošetření včelstev zakazuje.**

**Pro jarní ošetření včelstev se použití přípravků GABON PF 90 mg proužky do úlů, GABON PA 1,5 mg proužky do úlů zakazuje.**

#### **Čl.4.**

##### **Ošetřování včelstev chovaných v režimu ekologického zemědělství**

- na stanovištích s výskytem více než 3 roztočů v průměru na včelstvo z vyšetření zimní měli se nařizuje chovatelům včel chovaných v režimu ekologického zemědělství včelstva ošetřit kyselinou mravenčí, a to nejpozději do 15.4.2013,
- v době od 15.7.2013 do 15.9.2013 se nařizuje chovatelům včel chovaných v režimu ekologického zemědělství sledování přirozeného denního spadu roztočů u všech včelstev v týdenních intervalech. Při nálezů u denního spadu více než 3 roztočů jednotlivá včelstva ošetřit kyselinou mravenčí,
- nařizuje se chovatelům včel chovaných v režimu ekologického zemědělství každoročně obměnit nejméně jednu třetinu všech používaných plástů.

Chovatel včel chovaných v režimu ekologického zemědělství může syntetické chemické přípravky použít pouze na základě nařízení KVS Olomouc při zvýšeném výskytu roztočů. Takto léčená včelstva ekologický chovatel včel musí z produkce biomedu vyloučit.

#### **Čl.5.**

##### **Přemísťování včelstev**

Přemístění včelstev kočováním KVS Olomouc umožní na základě předložení plánů kočování a výsledku vyšetření zimní měli na varroázu a negativního výsledku vyšetření na mor včelího plodu akreditovanou laboratoří a to na celou sezonu. Neprodleně po každém návratu z kočovného stanoviště po 1.6.2013 musí být včelstva preventivně ošetřena kyselinou mravenčí, pokud se návrat uskuteční před posledním vytočením medu, Gabonem PF 90 mg, nebo kyselinou mravenčí, případně přípravky na bázi thymolu, pokud se návrat uskuteční po posledním vytočení medu.

**Přemístění včelstev, oddělků, přemístění matek a přesuny včelstev kočováním mimo územní obvod Olomouckého kraje lze uskutečnit jen:**

- na základě **veterinárního osvědčení pro přemístění, vydaného KVS SVS Olomouc** (na místně příslušných pracovištích) **po předložení negativních výsledků** laboratorního vyšetření akreditovanou laboratoří na varroázu včel a po splnění všech podmínek v souvislosti omezením přemísťování včelstev v ochranných pásmech moru včelího plodu. **Vystavení veterinárního osvědčení pro přemístění matek mimo území Olomouckého kraje se nevyžaduje,**
- po provedeném bakteriologickém vyšetření ze vzorků měli, odebraných vždy 1 x ročně a to maximálně z **25 včelstev** v jednom smíšeném vzorku na přítomnost původce moru včelího plodu s negativním výsledkem,
- **po předchozím předložení písemného souhlasu krajské veterinární správy toho kraje, kam mají být včelstva přemísťována.**

**Přemístění včelstev kočováním a přesuny včelstev a oddělků k trvalému přemístění při změně majitele (chovatele) a přemístění matek v rámci územního obvodu Olomouckého kraje se povoluje jen:**

- jedná-li se o přemístění do stejné nákazové situace,
- po provedeném bakteriologickém vyšetření ze vzorků měli, odebraných vždy 1 x ročně a to maximálně z **25 včelstev** v jednom smíšeném vzorku na přítomnost původce moru včelího plodu s negativním výsledkem,
- nebyl-li zjištěn v přemísťovaných včelstvech ze stanoviště vyšetřením větší nález než 3 roztoči v průměru na jedno včelstvo.

Přemístění včelstev, oddělků a matek (včetně kočování) **není povoleno** těm chovatelům včel, kteří:

- **nesplnili mimořádná veterinární opatření**, nařízená v Čl. 2 - 4 Nařízení KVS Olomouc ze dne 19.9.2012 pod č.j. SVS/2012/019496-M, zejména těm, kteří neodebrali vzorky zimní měli, nebo včelstva nemají vyšetřena (varroáza, mor včelího plodu), nebo
- u jejichž včelstev byl zjištěn vyšetřením zimní měli na stanovišti větší nález než 3 roztoči v průměru na jedno včelstvo, nebo
- kterým byla zjištěna v jimi chovaných včelstvech vyšetřením (bakteriologickým, klinickým) **přítomnost původce moru včelího plodu** v odebraných vzorcích měli, medu, nebo plodu, nebo
- na které se vztahují omezení, vyplývající z nařízených mimořádných veterinárních opatření proti moru včelího plodu (ohnisko, ochranné pásmo), nebo
- hodlají kočovat se včelstvy do oblastí s prokázaným výskytem rezistentních roztočů nebo do horší nákazové situace.

## Čl.6.

### Zvláštní opatření

KVS Olomouc může, v souladu s ust. § 49, odst.1 písm.c) a § 17, odst. 4 veterinárního zákona, povolit individuální výjimku z ochranného a zdolávacího opatření, která se týká zákazu přemísťování včelstev a to na základě odůvodněné žádosti chovatele a jestliže tím nedojde ke ztížení zdolání nákazy, nebo ke zvýšení nebezpečí jejího šíření. Žadatel o výjimku musí vždy prokázat KVS Olomouc, že všechna včelstva na stanovišti byla ošetřena v předjaří dle čl. 3 tohoto Nařízení.

## Čl.7.

### Kontrola a sankce

Kontrolu dodržování povinností, stanovených tímto předpisem budou provádět orgány veterinární správy. Za porušení povinností nařízených tímto předpisem fyzickou osobou, právnickou osobou nebo fyzickou osobou podnikající bude uložena pokuta podle ustanovení § 71, odst. 1, nebo § 72, odst. 2 zák. č. 166/1999 Sb. (veterinární zákon).

## Čl.8.

### Společná a závěrečná ustanovení

1. Toto Nařízení Státní veterinární správy nabývá podle ustanovení § 76, odst. 3, písm. a) veterinárního zákona platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení; za den jeho vyhlášení se považuje den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje a všech obecních úřadů, jejichž území se týká.
2. Dnem účinnosti tohoto Nařízení se zrušuje Nařízení Státní veterinární správy č.j. SVS/924/2012-KVSM ze dne 14.3.2012.

V Olomouci dne 22. března 2013

## OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

**MVDr. Aleš Zatloukal**

ředitel

Krajské veterinární správy Státní veterinární správy

pro Olomoucký kraj

*elektronicky podepsáno*

Vyvěšeno na úřední desku dne : .....

Sejmuto dne : .....

Příloha – 2 strany: Seznam obcí na Olomouckém kraji podle okresů, v nich počty stanovišť s pozitivním nálezem roztočů – ohnisek (nad 3 roztoče v průměru na jedno včelstvo) / počty včelstev umístěných v ohniscích, výsledky vyšetření zimní měli r. 2013, je nedílnou součástí tohoto Nařízení.

**Příloha k Nařízení Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Olomoucký kraj  
č.j.: SVS/2013/0 - M ze dne 22.3.2013**

Seznam obcí na Olomouckém kraji podle okresů, v nich počty stanovišť s pozitivním nálezem roztočů – ohnisek (nad 3 roztoče v průměru na jedno včelstvo) / počty včelstev umístěných v ohniscích, výsledky vyšetření zimní měli r. 2013.

**okres Jeseník**

Bělá p. Pradědem	1/4	Mikulovice	3/21	Velká Kraš	1/3
Bernartice	2/16	Ondřejovice	1/5	Vidnava	1/3
Hradec Nová Ves	1/7	Písečná	2/5	Vlčice	2/15
Jeseník	1/1	Skorošice	1/11	Vojtovice	1/6
Kobylá	1/8	Supíkovice	1/5	Zlaté Hory	2/29
Malá Kraš	1/100				

**okres Olomouc**

Bohuňovice	2/10	Křelov	3/13	Podolí	1/1
Čakov	1/2	Lipinka	1/3	Sedm Dvorů	1/8
Čabová	1/15	Litovel	1/2	Skrbeň	1/4
Daskabát	2/25	Lutín	1/4	Sv. Kopeček	1/3
Doloplazy	1/5	Medlov	1/3	Šternberk	1/6
Droždín	2/11	Měrotín	1/5	Troubelice	1/5
Dolní Sukolom	1/3	Mezice	2/6	Tučapy	1/5
Grygov	1/6	Mor. Huzová	1/7	Ústín	1/3
Haukovice	1/4	Nasobůrky	1/1	Unčovice	1/2
Hraničné Petrovice	1/8	Náklo	1/2	Velká Bystřice	4/13
Hynkov	2/11	Náměšť n. H.	3/18	Velký Újezd	1/3
Charváty	2/11	Nová Hradečná	3/14	Velký Týnec	1/2
Chomoutov	2/5	Nové Valteřice	2/6	Věrovany	1/4
Chudobín	1/8	Nasobůrky	1/1	Vrtov	1/2
Jívová	1/3	Náklo	1/2	Žerotín	1/5
Komárov	1/4	Pňovice	2/11		

**okres Prostějov**

Alojzov	1/6	Křenůvky	1/3	Seloutky	2/10
Čelechovice	1/4	Maleny	1/2	Slatinky	1/5
Čunín	2/5	Milkov	1/2	Služín	1/12
Dobromilice	1/4	Křenůvky	1/3	Sněhotice	1/9
Dubany	1/4	Myslejovice	1/25	Soběsuky	1/3
Hradčany	1/30	Niva	1/5	Stařechovice	1/15
Hrubčice	1/7	Olšany	1/4	Suchdol	1/10
Hvozď	1/7	Ondratice	1/40	Určice	2/8
Jednov	2/23	Otaslavice	1/30	Vícov	1/3
Jesenec	1/4	Otročkov	1/8	Vrahovice	2/10
Laškov	2/7	Pěčín	2/10	Vrbátky	1/5
Kladky	1/5	Plumlov	4/39	Žárovice	2/12
Klenovice	1/7	Polomí	1/5	Želeč	1/1
Krumsín	1/1	Prostějov	1/3		

**okres Přerov**

Bezuchov	2/22	Loučka	1/9	Sobíšky	1/4
Bohuslávky	1/6	Lověšice	1/7	Středolesí	1/8
Čitov	2/6	Malhotice	1/4	Sušice	1/5
Čekyně	1/1	Milenov	3/20	Šišma	1/2
Čelechovice	1/14	Nahošovice	1/4	Týn n. B.	3/9
Dolní Nětčice	1/8	Nejdek	1/5	Uhřínov	1/2
Dolní Újezd	2/4	Opatovice	1/2	Újezdec	1/8
Drahotuše	1/4	Osek n. B.	1/2	Veselíčko	5/24
Horní Moštěnice	3/14	Podhoří	2/18	Věžky	1/5
Horní Újezd	1/6	Provodovice	1/2	Vicinov	1/6
Kojetín	2/6	Prusinky	2/5	Vinary	1/4
Kovářov	1/4	Přerov	3/5	Vlkoš	1/6
Křenovice	1/5	Radslavice	1/2	Všechnovice	2/11
Křtomil	3/14	Radvanice	2/16	Výkleky	1/3
Lazníky	3/15	Rokytnice	3/5	Vysoká	1/5
Lipník n. B.	2/9	Soběchleby	1/6	Želatovice	1/7
Lipová	1/6				

**Okres Šumperk**

Benkov	1/9	Jindřichov - Pleče	1/7	Pusté Žibřidovice	1/3
Bezděkov	1/6	Kosov	1/6	Rájec	1/2
Bludov	2/18	Krchleby	1/5	Rejhotice	1/3
Bohutín	1/9	Křemačov	1/3	Rohle	1/2
Brníčko u Zábř.	5/24	Lesnice	2/11	Rovensko	2/10
Bukovice u V. Losin	1/4	Lipinka	1/5	Řepová	1/5
Bušín	1/4	Loštice	5/26	Sklené u Malé Mor.	1/6
Dolní Bušínov	1/7	Lukavice	2/4	Sobotín	1/2
Dolní Libina	1/10	Maršíkov	1/7	Staré Město p. K.S.	1/4
Dolní Studénky	1/3	Mírov	1/5	Sudkov	1/6
Dolní Temenice	1/2	Mladoňov	1/4	Svébohov	1/3
Dubicko	2/4	Mohelnice	1/10	Šléglov	1/4
Filipová	2/7	Mostkov	1/1	Šumperk	3/8
Habartice	1/6	Nemile	1/7	Třeština	1/3
Hanušovice	1/4	Nový Maletín	2/7	Úsov	2/8
Horní Libina	3/19	Ostružná	1/3	Velké Losiny	5/26
Horní Studénky	1/1	Palonín	1/5	Vernířovice	1/3
Hraběšice	3/15	Petrov n. Desnou	2/12	Vyšehoří	1/6
Chroměč	1/6	Písařov	1/9	Zábřeh na Moravě	6/30
Jakubovice	1/5	Postřelmůvek	1/4	Zvole	1/3
Janoslavice	1/3	Potůčnick	1/13		